

Než dostanete řidičský průkaz, musíte se leccos naučit a také složit zkoušku. Povinným minimem je znalost dopravních předpisů a základní dovednosti řízení vozu. U osobního počítače se samozřejmě nic podobného nevyžaduje, přesto se dá vymezit suma základních znalostí, jež by si měl každý osvojit - ve vlastním zájmu. Hlavní důvod je ten, že i počítačem lze dnes natropit dost škody, především sobě.

Patrně to první, co by se měl začínající uživatel naučit, je bohužel také jedna z těch obtížnějších věcí: zásady bezpečnosti. K těm patří nejen správně nastavený antivirus a firewall - o to by se tak jako tak měl postarat odborník - ale především rozumné chování.

Které maily máme ignorovat? Kde jsou zrádné oblasti na webu? Pro začátek je dobré si zapamatovat, že banka vám nikdy nepošle žádný mail a pokud to tak vypadá, jde vždy o podvod; že nabídky výhodných finančních transakcí přicházející od tajemných osob z druhého konce světa jsou rovněž pokusem o podvod; že na odkazy v nevyžádaných mailech je lépe neklikat; že v pochybnostech je nejlépe nedělat vůbec nic a zeptat se někoho, kdo se vyzná lépe.

Co všechno je dobré s počítačem umět? Na prvním místě prohlížení webu a umět používat elektronickou poštu - to je to nejsnazší a nejužitečnější, není třeba studovat, rychlejší a snazší je odkoukat a vyzkoušet. O pokročilejších možnostech e-mailu včetně propojení s kalendářem už nemusí být na škodu si něco přečíst.

Další univerzální a víceméně životně nutnou dovedností je dnes práce s kancelářskými programy: texty, tabulky, často i prezentace. Může jít o známý balík programů Microsoft Office nebo o jakýkoli jiný, třeba Open Office nebo NeoOffice, které jsou ke stažení zdarma. Tady se už zpravidla vyplatí investovat do dobré učebnice nebo do kursu.

Napsat dopis nebo sečíst v tabulce několik sloupců čísel zvládne každý sám od sebe, ale kancelářské programy dovedou mnohem víc a mohou ušetřit mnoho času a práce - když víte, jak na to.

Namísto dalších specializovanějších znalostí je většinou dobré napřed obětovat trochu úsilí na pochopení obecnějších principů fungování počítačů a internetu. Jisté minimum technických znalostí sice není nezbytně nutné, ale s autem se také jezdí lépe a bezpečněji, znáte-li víc než pedály, volant a nádrž na palivo.

U počítačů to znamená hlavně chápat organizaci digitálních dat - soubory na disku, formáty obrázků a videa, zálohování, nastavení hlavních funkcí a voleb operačního systému. Stejně tak je vhodné seznámit se s fungováním internetu - typy připojení, nastavení prohlížečů a jejich doplňků, šifrování dat, pokročilejší vyhledávání pomocí logických výrazů. Opět lze doporučit jak dobrou knížku, tak vlastní experimenty.

V každém případě je pozoruhodné, v jak malé míře se ohromné schopnosti digitálních technologií skutečně využívají.